

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

10.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 4-го Февраля — 1836 — Wilno. Wtorek. 4-go Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Января.
ВЫСОЧАЙШЕ РЕСКРИПТЫ.

I.

Данный на имя Преосвященнаго Митрополита Греко-Унитскихъ въ Россіи церковей Иосафата. Преосвященный Митрополитъ Греко-Унитскихъ въ Россіи церковей Иосафатъ. Заслуги, вами оказанныя на долговременномъ поприщѣ вашего служенія и усердіе ваше къ престолу Нашему и къ истиннымъ пользамъ вѣрной вамъ паствы, не престають обращать на васъ вниманіе Наше и совершенное благоволеніе. Желая вновь ознаменовать оное, Жалуемъ вамъ препровождаемую у сего панагію, алмазами украшенную, пребывая къ вамъ благосклонны.

II.

Данный на имя Греко-Унитскаго Литовскаго Епископа Иосифа.

Преосвященный Греко-Унитскій Литовскій Епископъ Иосифъ. Двѣтѣльное и полезное служеніе ваше по управленію вѣрной вамъ Епархіи и по должности Члена Коллегии Греко-Унитской, обращають на васъ Наше особенное вниманіе. Въ изъявленіе онаго Жалуемъ вамъ препровождаемую у сего панагію, алмазами украшенную, пребывая къ вамъ благосклонны.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ,

1-го Января 1836 года.

НИКОЛАЙ.

(С. В.)

— Высочайшими Грамотами Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*: Членъ Совета Финляндіи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Баронъ фонъ-Котенъ; Статскіе Совѣтники Ребровъ, и правящій должность Статс-Секретаря въ Государственномъ Советѣ Теубель.

— Высочайшими Грамотами Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*: Генераль-Маіоръ Бирюлинъ, Военный Начальникъ Калишскаго Воеводства, состоящій по Артиллеріи Полковникъ Соболевъ 2-й, и Статскій Совѣтникъ Брюнетъ.

— Высочайшими Грамотами Всемилостивѣйше сопричислены къ ордену *Св. Станислава 1-й степени*: Архіепископъ Великаго Княжества Финляндскаго, Докторъ Богословія Мелартинъ, и Администраторъ Могилевской Римско-Католической Епархіи, Епископъ Валеріанъ Каменко; Кавалеромъ того же ордена 2-й степени пожалованъ: Ландсгевдинтъ С. Михельскій Губерніи, Норденгеймъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, 19-го Января, уволенъ отъ службы, состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ Смиттенъ 1-й, за раню, съ мундиромъ и пенсіономъ полного оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Высочайшимъ Приказомъ, 20-го Января, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Перфильевъ, переименованъ въ Генераль-Маіоры, съ назначеніемъ Начальникомъ 2-го Округа Корпуса Жандармовъ.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Синода, въ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 28 Stycznia.
NAYWYŻSZE RESKRYPTA.

I.

Do Nayprzewielebniejszego Metropolity Greko-Unitkich w Rosyji Cerkwi Jozafata.

Nayprzewielebniejszy Metropolito Greko-Unitkich w Rosyji Cerkwi, Jozafacie. Zasługi przez was oddane w długoletnim służby waszej zawodzie, przywiązanie wasze do Tronu Naszego i gorliwość o prawdziwe dobro powierzony wam trzody, nie przestają zjednywać wam Nasze względy i zupełne zadowolenie. Pragnąc nowym oznaczyć je dowodem, obdarzamy was przesyłającą się przy niniejszym panagiją, ozdobioną brylantami, pozostając ku wam przychylni.

II.

Do Biskupa Greko-Unitkiego Litewskiego Józefa.

Nayprzewielebniejszy Greko-Unitki Biskupie Litewski, Józefie. Czynna i pożyteczna służba wasza w zarządzie powierzony wam Eparchii i w obowiązkach Członka Greko-Unitkiego Kollegium, zwracają na was szczególne Nasze względy. Na dowod ich, obdarzamy was przyłączającą się przy niniejszym panagiją, ozdobioną brylantami, pozostając ku wam przychylni.

Na autentykach Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

St. Petersburg.

dnia 1 Stycznia 1836 roku.

NIKOŁAJ.

(С. В.)

— Przez NAYWYŻSZE Dyplomata, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*: Członek Rady Finlandyi, Rzeczywisty Radca Stanu Baron von Koten; Radcy Stanu Rebrów, i pełniący obowiązek Sekretarza Stanu w Radzie Państwa Teubel.

— Przez NAYWYŻSZE Dyplomata, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*: Jenerał-Major Biriulin, Naczelnik Wojskowy Województwa Kaliskiego, liczący się w Artylleryi Półkownik Sobolew 2-gi, i Radca Stanu Brunet.

— Przez NAYWYŻSZE Dyplomata Nayłaskawiey po liczeni do orderu *S. Stanisława 1-go stopnia*: Arcybiskup Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, Doktor Teologii Melartin, i Administrator Mohylewskiej Rzymско-Katolickiej Dyecezyi, Biskup Waleryan Kamionka; Kawalerem tegoż orderu 2-go stopnia mianowany: Lands-gewding S. Michalskiej Gubernii, Nordenheim.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny, 19-go Stycznia, uwolniony ze służby, liczący się w Kawaleryi Jenerał-Major Smitten 1-zy, z przyczyny rany, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny, 20-go Stycznia, Rzeczywisty Radca Stanu Perfiljew, mianowany Jenerał-Majorem, z przeznaczeniem na Naczelnika 2-go Okręgu Korpusu Żandarmów.

— CESARZ JEJGO MOŚĆ, na naypoddanniejsze prośbienie Ober-Prokuratora Najświętszego Synodu, dnia 30-go

30-й день минувшаго Нолбра, Высочайше утвердить соизволил Положеніе Святейшаго Синода, о награжденіи бархатною фиолетовою камилавкою Священника церкви Сошествія Св. Духа, въ городъ Пензѣ, Симеона Корнилова, за спасеніе той церкви, съ опасностію своей жизни, во время бывшаго въ ономъ городѣ, 5-го Сентября 1834 года, пожара. (А. И.)

— Государь Императоръ, рассмотрѣвъ нынѣ внесенныя въ Государственный Совѣтъ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ предположенія мѣстныхъ начальствъ о подробномъ распорядкѣ карантинныхъ въѣздовъ Главнуправляющаго Кавказскимъ и Закавказскимъ краемъ и по Губерніи Астраханской, согласно мнѣнію Совѣта, Высочайше повелѣть соизволил: Оставляя устройство карантинной дѣли на самыхъ границахъ нашихъ съ Персією и Турцією, будущему усмотрѣнію, — для надежнѣйшаго между тѣмъ огражденія внутреннихъ областей Имперіи отъ внесенія въ оныя заразы съ сей стороны, утвердить по сю сторону Кавказскихъ Горъ особую карантинную линію по новому предположенію, начиная отъ острова Чечни, у береговъ Каспійскаго Моря, до карантинныхъ Бугазскаго и Таманскаго, на Черномъ Морѣ, и на сей конецъ имѣть: а) карантинную заставу на островѣ Чечнѣ; б) частный карантинъ у Кизляра (на томъ мѣстѣ, гдѣ теперь Лачуринскій карантинъ, или, по усмотрѣнію мѣстнаго начальства, въ сколько впереди, у Магометова моста); в) заставы: у Амиръ-аджи-юртовскаго укрѣпленія, у Червленской переправы, у Наурской станицы, на Моздокской переправѣ; г) центральный карантинъ въ Екатериноградѣ; д) заставы: въ Прохладинской станицѣ, у извѣстнаго брода, у каменнаго моста, у Баталпашинской переправы; у Невиннаго Мыса, у Прочнаго окова, въ Усть-Лабѣ; е) частный карантинъ въ Екатериноградѣ (вмѣсто нынѣ существующаго центрального); ж) заставу у Ольгинскаго укрѣпленія. Существующія же нынѣ на сей линіи карантинныя заставы, Константиногорскую и Редутскую, какъ по мѣстоположенію ихъ бесполезныя, упразднить. Существующій въ Астраханской Губерніи временной карантинъ Тинакскій, по окончательномъ устройствѣ и приведеніи въ дѣйствіе помянутой линіи, упразднить, а временную заставу Зинзилинскую, въ той же губерніи, и временной карантинъ Средне-Егорлицкій, въ Землѣ Войска Донскаго, какъ за настоящими распоряженіями уже бесполезныя, нынѣ же уничтожить.

— Для избѣжанія излишней переписки и промедленія въ удовлетвореніи подсудимыхъ Чиновниковъ жалованьемъ, или пенсією, происходящихъ отъ того, что уголовныя судилища не исполняютъ правила, предписаннаго Свода Зак. Т. III Уст. о пенсіяхъ въ ст. 1502 и Т. XV въ ст. 1327, т. е. въ окончательныхъ приговорахъ своихъ не помѣщаютъ того, должно ли выдать подсудимымъ другую половину жалованья, или пенсіи и производить сію послѣднюю впредь, всѣмъ Уголовнымъ Палатамъ, Губернскимъ Судамъ и прочимъ равнымъ имъ мѣстамъ, завѣдывающимъ уголовнымъ судопроизводствомъ, строжайше подтвердить о точномъ и непремѣнномъ исполненіи вышеизясненнаго правила, съ тѣмъ, что въ противномъ случаѣ они подвергнутъ себя строгому по законамъ взысканію. Обнародовано въ Указѣ Января 7-го дня 1836 года. По 1-му Департаменту.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, въ которомъ изъяняется Новгородской губерніи Чудовскаго Яма ямщика Андрей Ильинъ и Андрей Нестеровъ и Бѣлозерскій мѣщанинъ Чмудовъ, нанявъ по случаю рекрутскаго набора и дошедшей до ихъ семействъ рекрутской очереди съ 1-го минувшаго Юля однодворцевъ Витебской губерніи Шатковскаго, Новицкаго и Харитановича, ходатайствовали въ прошеніи, поданномъ на имя его Г. Министра Финансовъ, о дозволеніи имъ въ настоящій наборъ поставить тѣхъ однодворцевъ въ рекруты за ихъ семейства присокупивъ къ тому, что на наемъ ихъ и содержаніе, они понесли значительныя издержки. Хотя по силѣ Свода Законовъ Тома 4-го Устава о повинностяхъ въ примѣч. къ статьѣ 305-й и надлежало просителямъ о дозволеніи имъ поставить тѣхъ однодворцевъ за семейства ихъ въ рекруты отказать; но по уваженію значительныхъ издержекъ, ими понесенныхъ и въ отвращеніе могущаго быть отъ того для нихъ разстройства, оны Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Г. Министровъ, полагая дозволить ямщикамъ Новгородской губерніи Чудовскаго Яма Ильину и Нестерову и мѣщанину Чмудову поставить въ настоящій наборъ за ихъ семейства въ рекруты, буде годными окажутся, нанятыхъ ими однодворцевъ Витебской губерніи Шатковскаго, Новицкаго и Харитановича, подтвердивъ

прешлаго Listopada, NAYWYŻEY utwierdzić raczył postanowienie Najswiętszego Synodu, o nagrodzeniu axamitną fioletową kamiławką Kapłana cerkwi Zesłania S-go Ducha w mieście Penzie, Symeona Kormitowa, za obronienie tej cerkwi, z niebezpieczeństwem własnego życia, podczas zdarzonego w tém mieście, 5-go Września 1834 roku, pożaru. (R. I.)

— CESARZ JEGOMOŚĆ rozpatrzywszy wniesione na Radę Państwa przez Ministra Spraw Wewnętrznych projektu Zwierzchności miejscowych, o szczególném rozporządzeniu Kwarantan w wiedzy Głównodowodzącego Kaukazkim i Zakaukazkim krajem i w Gubernii Astrachańskiej, zgodnie z opinią Rady NAYWYŻEY rozkazać raczył: zostawując urządzenie kwarantan nowych łanuchow na samych granicach naszych z Persją i Turcyą do późniejszej uwagi, dla pewniejszego tymczasem zabezpieczenia wewnętrznych prowincyji Imperyumu od wniesienia do niej z tej strony zarazy, utwierdzić na tej stronie gór Kaukazkich osobną kwarantannową linią, podług nowego projektu, zaczynając od wyspy Czecznia, u brzegow morza Kaspijskiego, do kwarantann Bugazkiej i Tamańskiej, na morzu Czarném i mieć na ten koniec: a) Kwarantannową rogatkę na wyspie Czeczni. b) Częściową kwarantannę przy Kizlarze (na tém miejscu, gdzie teraz Łaczuryńska kwarantanna, albo podług uwagi zwierzchności miejscowej, cokolwiek na przód przy moście Mahometa; c) rogatki: przy Amir-adżi-jurtowskiej twierdzy, przy Czerwieńskiej przeprawie, przy Naurskiej stаницы, na Mоздокской przeprawie; d) centralna kwarantanna w Ekaterynogrodzie; e) rogatki: w Prochładińskiej stаницы, przy wiadomym brodzie, przy kamiennym moście, przy Batałpaszynskiej przeprawie, przy Niewinnym przylądку, przy Trwałym okopie, w Uysc - Łabie; f) częściowa kwarantanna w Ekaterynogrodzie (zamiast teraz będącej centralnej); g) rogatkę przy Olhijńskiej twierdzy. Będące zaś teraz na tej linii kwarantannowe rogatki, Konstantynogorską i Redutską gdy one podług miejscowego ich położenia są bezpożyteczne, skassować. Znajdującą się w Gubernii Astrachańskiej czasową Tynaską kwarantannę, po ostatecznym urządzeniu i przyprowadzeniu do skutku wspomnioney linii, skassować, a czasową Zinziłińską rogatkę, w teyże Gubernii i czasową kwarantannę Średno-Jegorłycką, w Ziemi Woyska Dońskiego, gdzie już podług terażniejszych rozporządzeń są bezużyteczne, teraz skassować.

— Dla uniknienia zbyt częstey korrespondencyi i zwłóki w usatysfakcyonowaniu podsądnych Urzędników gąż lub pensyą, wynikających z tego, że kryminalne sądy nie wypełniają prawidła, przepisane go Połączen. Praw T. III Ust. o pensyach w art. 1502 i T. XV w art. 1327, t. j. w ostatecznych wyrokach swoich nie umieszczają tego, czy należy wypłacić podsądnemu drugą połowę gaży lub pensyi i wypłacać tę ostatnią nadal, wszystkim Izdom Kryminalnym, Sądom Gubernialnym i innym równym im mieyscom, zawiadującym kryminalnem sądownictwem, surowie ponowić o ściśtem i nieodmienneм wypełnieniu powyżey wyrażonego prawidła, z zastrzeżeniem, że w przeciwném zdarzeniu, wystawią siebie na surowe podług praw uzyskanie. — Obwieszczono przez ukaz dnia 7-go Stycznia 1836 roku. Z 1-go Departamentu.

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, w którym wyraża. Nowgorodzkiej gubernii Czudowskiego Jamu, jamszczyki Andrzej Iljin i Andrzej Nesterow, i Biełozierski mieszczanin Czмудовъ, najawszy z powodu rekrutskiego naboru i przypadtey na ich familią rekrutskiej kolei od 1-go zeszłego Lipca jednodworców Witebskiej gubernii Szatkowskiego, Nowickiego i Charytonowicza starali się w prośbie, podaney do P. Ministra Skarbu, o pozwolenie im w obecnym naborze stawić tych jednodworców na rekrutów za swe familie, przydając do tego, że na ich najęcie i utrzymanie, ponieśli oni znaczne wydatki. Chociaż podług mocy Połączenia Praw Tomu 4-go Ustawy o powinnościach w uwadze do artykułu 305, należałoby proszącym o dozwozenie im stawić tych jednodworców za swe familie na rekrutów odmówić; ale przez uwagę na znaczne wydatki, przez nich poniesione i dla zapobieżenia mogącey być ztąd dla nich ruiny, P. Minister Skarbu czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, podając dozwozić jamszczykom gubernii Nowgorodzkiej Czudowskiego Jamu Iljinowi i Nesterowu i mieszczaninowi Czмудову stawić w terażniejszym naborze za swe familie na rekrutów, jeżeli się zdadnemi okażą, najetych przez nich jednodworców Witebskiej gubernii Szatkowskiego, Nowickiego i Charytonowicza, ponowiwszy po wszystkich mieyscach, iżby na przyszłość włóścianie, jamszczyki i mieszczanie umow o najęcie jednodworców i hraźdan gu-

повсемьстно, чтобы впредь крестьяне, ямщики и мѣщане договоры о наймѣ однодворцовъ и гражданъ Западныхъ губерній, въ рекруты для поставки за ихъ семейства не заключали, подъ опасеніемъ ихъ недействительности. На положеніе по сему дѣлу Комитета Гг. Министровъ въ 3-й день минувшаго Декабря послѣдовало нижеслѣдующее собственноручное Высочайшее Его Императорскаго Величества повелѣніе: „На сей единственный разъ согласенъ“ Комитетъ Гг. Министровъ, сообщивъ ему Г. Министру Финансовъ о томъ къ исполненію, представилъ ему Г. Министру привести нынѣ въ дѣйствиіе, предположеніе его о повсемьстномъ подтвержденіи, чтобы впредь подобныхъ договоровъ заключаемо не было. Донося о всемъ ономъ Правительствующему Сенату, онъ Г. Министръ Финансовъ проситъ: 1.) разрешити на основаніи вышеизясненнаго Высочайшаго повелѣнія, Новгородскому Рекрутскому Присутствію принять за семейства ямщиковъ Новгородской губерніи Чудовскаго Яма Андрея Ильина и Андрея Нестерова и Бѣлозерскаго мѣщанина Чмудова въ настоящей наборъ въ рекруты, буде годными окажутся, нанятыхъ ими однодворцевъ Витебской губерніи Василя Шатковскаго, Игнатія Новицкаго и Франка Харитановича; и 2) подтвердить повсемьстно указами, чтобы впредь крестьяне, ямщики и мѣщане договоры о наймѣ однодворцевъ и гражданъ Западныхъ губерній въ рекруты для поставки за свои семейства не заключали, подъ опасеніемъ ихъ недействительности. Приказали: Во исполненіе изображеннаго въ представленіи Г. Министра Финансовъ Высочайшаго Его Императорскаго Величества повелѣнія и положенія Комитета Гг. Министровъ, учинитъ слѣдующее: 1.) дозволитъ Новгородскому Рекрутскому Присутствію принять за семейства ямщиковъ Новгородской губерніи Чудовскаго Яма, Андрея Ильина и Андрея Нестерова и Бѣлозерскаго мѣщанина Чмудова въ настоящей наборъ въ рекруты, буде годными окажутся, нанятыхъ ими однодворцевъ Витебской губерніи Василя Шатковскаго, Игнатія Новицкаго и Франка Харитановича; 2.) подтвердить всемъ Казеннымъ Палатамъ и Экспедиціямъ, Губернскимъ и Областнымъ Правленіямъ, Правительствамъ и Войсковымъ Канцеляріямъ, чтобы впредь крестьяне, ямщики и мѣщане договоры о наймѣ однодворцевъ и гражданъ Западныхъ губерній, въ рекруты для поставки за свои семейства не заключали, подъ опасеніемъ ихъ недействительности; о чемъ и послать указы, каковыми уведомитъ Гг. Министровъ, Военныхъ Генералъ-Губернаторовъ и прочихъ Начальствующихъ въ губерніяхъ лицъ; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Правительствующаго Сената Департаменты и общія оныхъ Собранія, сообщить вѣденія и припечатать въ Сенатскихъ вѣдомостяхъ. Января 8-го дня 1836 года. По 1-му Департаменту. (С. В.)

Варшава, 5-го Февраля.

Его Величество Императоръ и Царь, обращая особенное благоволеніе на заслуги нижепоименованныхъ лицъ, сообразно утвержденнымъ 4-го (16) Октября правиламъ о устройствѣ имѣній, переходящихъ силою пожалованія въ частную собственность, равно какъ и россіи опредѣляющей поземельный доходъ съ имуществъ сего рода по настоящей оцѣнкѣ, Всемилостивѣйше даровалъ въ вѣчное и потомственное владѣніе съ тѣми правами и выгодами, какъ онѣ состоятъ въ казенномъ вѣдомствѣ:

1) Быв. Командиру пѣхотнаго Корпуса, Генералъ-Лейтенанту Генералъ-Адъютанту, *Вейдеарту*, имѣнія Балдржиховъ и Провенчицы, состояція въ Мазовецкомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями, и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 20,000 зл. поль.

2.) Состоящему при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Тайному Совѣтнику *Жуловскому* имѣнія малый Плоцкъ и Мюнтница, находящіяся въ Августовскомъ Воеводствѣ съ приписными къ онымъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 20,000 зл. поль.

3.) Состоящему при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Генералъ-Маіору *Прянишникову*, имѣнія Стодоль и Самборжецъ, находящіяся въ Воеводствѣ Сандомирскомъ, съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

4) Состоящему при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Генералъ-Маіору *Реаду* имѣніе Ежовъ, въ Воеводствѣ Мазовецкомъ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими

берию Zachodnich на рекрутовъ для stawienia за swe familie nie zawierali, pod obawą ich nieważności. Na postanowienie w tej rzeczy Komitetu PP. Ministrów, w dniu 3-cim zeszłego Grudnia nastąpił później następujący, własnoręczny Jego Cesarskiej Mości rozkaz: „Na ten jeden raz zgadzam się.“ Komitet PP. Ministrów, przesyławszy P. Ministrowi Skarbu o tém dla wykonania, zostawił temuż P. Ministrowi przewieść teraz do wykonania, postanowienie swe o powszechném ponowieniu, ażeby na przyszłość podobnych umów zawieranych nie było. Donosząc o tém wszystkiém Rządzącemu Senatowi, P. Minister Skarbu prosi: 1) dozwolnić na osnowie wyżej wyrażonego NAWYWYŻSZEGO rozkazu, Nowgorodzkiemu Rekrutskiemu Urzędowi przyjąć za familie jamszczyków Nowgorodzkiej gubernii Czudowskiego Jamu, Andrzeja Iljina i Andrzeja Niestierowa i Biełozierskiego mieszczanina Czmodowa w teźniejszem naborze na rekrutów, jeżeli się zdatnymi okażą, najętych przez nich jednodworców Witebskiej gubernii Bazylego Szatkowskiego, Ignacego Nowickiego i Franciszka Charitonowicza; i 2) ponowić po wszystkich miejscach przez ukazy, ażeby odtąd włościanie, jamszczyki i mieszczanie umów o najęcie jednodworców i hradzan gubernii Zachodnich na rekrutów dla stawienia za swoje familie nie zawierali, pod obawą ich nieważności. Rozkazali: Dla wypełnienia wyrażonego w przedstawieniu P. Ministra Skarbu NAWYWYŻSZEGO Jego Cesarskiej Mości rozkazu i postanowienia Komitetu PP. Ministrów, uczynić, co następuje: 1) Dozwolić Nowgorodzkiemu Rekrutskiemu Urzędowi przyjąć za familie Jamszczyków Nowgorodzkiej gubernii Czudowskiego Jamu, Andrzeja Iljina i Andrzeja Niestierowa i Biełozierskiego mieszczanina Czmodowa w teźniejszem naborze na rekrutów, jeżeli się zdatnymi okażą, najętych przez nich jednodworców gubernii Witebskiej Bazylego Szatkowskiego, Ignacego Nowickiego i Franciszka Charitonowicza; 2) ponowić wszystkim Skarbowym Izhom i Expedycjom, Gubernialnym i Obwodowym Rządóm, Zarządóm i Wojskowym Kancelaryom, ażeby odtąd włościanie, jamszczyki i mieszczanie umów o najęcie jednodworców i hradzan gubernii Zachodnich na rekrutów dla stawienia za swoje familie nie zawierali, pod obawą ich nieważności; o czém też posłać Ukazy, również przez Ukazy uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał Gubernatorów i inne Zwierzchnicze w Guberniach osoby; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentow i do powszechnych ich Zebrań, przesyłać uwiadomienia i wydrukować w Gazetach Senackich. Stycznia 8 dnia 1836 roku. Z 1-go Departamentu. (G. S.)

Warszawa, dnia 3 Lutego.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ I KRÓL, ocenając ze szczególnym zadowoleniem zasługi osób niżej wymienionych, stosownie do zatwierdzonych w dniu 4 (16) Października r. b. przepisów o urządzeniu dóbr, które z mocy donacyi przechodzą na własność prywatną, niemniej tabelli, regulującej dochód dzierżawy z dóbr tego rodzaju do wysokości normalnej, nadać raczył Namiśnościwiey wiecznemi czasy na dziedzictwo, z takimi prawami i użytkami, z jakimi skarb posiada:

1) Dowódcy b. Korpusu piechoty, Jenerał-Leutnantowi, Jenerał-Adjutantowi *Neyhardtowi*, dobra Bałdrzychow i Prawenczyce, położone w Województwie Mazowieckim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 20,000.

2) Zostającemu przy Główno-kommanderującym czynną Armią, Radey Tajnemu *Zukowskiemu*, dobra Mały Płock i Piątница, położone w Województwie Augustowskiem, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 20,000.

3) Zostającemu przy Główno-kommanderującym czynną Armią Jenerał-Majorowi *Prianisznikow*, dobra Stodoly i Samborzec, położone w Województwie Sandomierskiem, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

4) Zostającemu przy Główno-kommanderującym czynną Armią, Jenerał-Majorowi *Read*, dobra Jeżów, w Województwie Mazowieckim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależno-

угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

5.) Состоящему при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею Генераль-Маіору *Окуневу*, имѣніе Михалицы, въ Августовскомъ Воеводствѣ съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями доставляющее чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

6.) Начальнику Штаба 6 пѣхотнаго Корпуса Свиты Его Императорскаго Величества, Генераль-Маіору Барону *Фридериксу*, имѣнія Сынница Королевская и Краснытавъ, состоящія въ Воеводствѣ Любельскомъ, съ приписными къ оному фольварками, селеніями и другими угодьями, доставляющія чистаго дохода въ годъ 10,000 зл. поль.

7.) Командиру 1-й бригады 3-й легкой Кавалерійской дивизіи, Генераль-Маіору *Арсеньеву*, имѣнія Любань, Куцержь, Снитковъ, Гонбинекъ, Подзамче и Островоножь, состоящія въ Воеводствѣ Мазовецкомъ, съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

8.) Командиру 2-й бригады, 3-й легкой кавалерійской дивизіи, Генераль-Маіору *Плаутину*, имѣнія Бялка и Стенжица, состоящія въ Любельскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

9.) Командиру 1-й бригады 7-й пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіору *Маркову 5-му*, имѣнія Возники и Пѣкарки, состоящія въ Калинскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями, и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

10.) Командиру 1-й бригады, 8-й пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіору *Коцебу 1-му*, имѣнія Злота, Лукава и Куницы, состоящія въ Сандомирскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

11.) Командиру 2-й бригады 8 пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіору *Аристову*, имѣнія Цисовъ и Грабковъ, состоящія въ Сандомирскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

12.) Командиру 1-й бригады 9-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіору *Фези* имѣнія Свлець, Гарволево и Радзиково, состоящія въ Плоцкомъ Воеводствѣ, съ принадлежащими къ нимъ фольварками, деревнями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

13.) Командиру 2-й бригады, 9-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіору *Мартынову*, имѣнія Чостковъ и Сухоржець, состоящія въ Августовскомъ Воеводствѣ съ приписными къ нимъ фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

14.) Коменданту города Варшавы, Генераль-Маіору *Туттеку* имѣнія Загосць, Богущицы и Кобыльники въ Краковскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ оному селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

15.) Военному Начальнику Любельскаго Воеводства, Генераль-Маіору *Гурко*, имѣніе Гутча, состоящее въ Любельскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

16.) Военному Начальнику Сандомирскаго Воеводства, Генераль-Маіору *Бушену*, имѣнія Покрживница, Борове и Рембисе, состоящія въ Плоцкомъ Воеводствѣ, съ приписными къ оному фольварками, деревнями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющія чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

17.) Военному Начальнику Краковскаго Воеводства, Генераль-Маіору *Болену*, имѣніе Руда, состоящее въ Краковскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ оному фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 10,000 зл. поль.

18.) Состоящему при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Полковнику *Сотникову*, имѣніе Люботынь, въ Мазовецкомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями, и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 5,000 зл. поль.

19.) Состоящему при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Полковнику *Иванову*, имѣніе

тоściами, до wysokości чистаго rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

5) Zostającemu przy Główno-komenderującym czynną Armią, Jenerał-Majorowi *Okuniew*, dobra Michalice, położone w Województwie Augustowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

6) Naczelnikowi Sztabu 6-go Korpusu piechoty ze Świty Jego Cesarskiej Mości, Jenerał-Majorowi *Baronowi Frideriks*, dobra Siennica Królewska i Krasnystaw, położone w Województwie Lubelskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

7) Dowódcy 1-szej brygady 3-ciej lekkiej Kawaleryjskiej dywizyi, Jenerał-Majorowi *Arsenjewu*, dobra Lubanie, Kucierz, Smitkow, Gabinek, Podzamcze i Ostrowaź, położone w Województwie Mazowieckim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

8) Dowódcy 2-giej brygady 3-ciej lekkiej Kawaleryjskiej dywizyi, Jenerał-Majorowi *Plautin*, dobra Białka i Stężyca, położone w Województwie Lubelskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości rocznego dochodu zł. p. 10,000.

9) Dowódcy 1-szej brygady 7-mey dywizyi pieszej, Jenerał-Majorowi *Markowu 5-му*, dobra Wozniki i Piekarki, położone w Województwie Kaliskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

10) Dowódcy 1-szej brygady 8-mey dywizyi pieszej, Jenerał-Majorowi *Kotzebu 1-му*, dobra Złota, Łukawa i Kunice, położone w Województwie Sandomierskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

11) Dowódcy 2-giej brygady 8-mey dywizyi piechoty, Jenerał-Majorowi *Aristowu*, dobra Cisow i Grabkow, położone w Województwie Sandomierskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

12) Dowódcy 1-szej brygady 9-tej dywizyi pieszej, Jenerał-Majorowi *Fezi*, dobra Sielec, Garwolewo i Radzиково, położone w Województwie Płockim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

13) Dowódcy 2-giej brygady 9-tej dywizyi pieszej, Jenerał-Majorowi *Martynowu*, dobra Czostkow i Suchorzec, położone w Województwie Augustowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

14) Komendantowi miasta Warszawy, Jenerał-Majorowi *Tutczek*, dobra Zagosć, Bogucice i Kobylniki w Województwie Krakowskim, z należącemi do nich wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

15) Naczelnikowi Wojennemu Województwa Lubelskiego, Jenerał-Majorowi *Hurko*, dobra Hutcza, położone w Województwie Lubelskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

16) Naczelnikowi Wojennemu Województwa Sandomierskiego, Jenerał-Majorowi *Buszen*, dobra Pokrzywnica, Bорове i Rembисе, położone w Województwie Płockim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

17) Naczelnikowi Wojennemu Województwa Krakowskiego, Jenerał-Majorowi *Bolen*, dobra Ruda, położone w Województwie Krakowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 10,000.

18) Zostającemu przy Główno-komenderującym czynną Armią, Półkownikowi *Sotnikowu*, dobra Lubotyń, położone w Województwie Mazowieckim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 5,000.

19) Zostającemu przy Główno-komenderującym czynną Armią, Półkownikowi *Iwanowu*, dobra Bocz-

Бочкельникель, въ Августовскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ оному фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 5,000 зл. поль.

20) Находящемуся при особыхъ порученіяхъ при Начальникѣ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Полковнику *Докудовскому*, имѣніе Соколуяны, состоящее въ Августовскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ оному фольварками, селеніями и другими угодьями, доставляющее чистаго годоваго дохода 5,000 зл. поль.

21) Начальнику Артиллерійскаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Лейбъ-Гвардіи 1-й Артиллерійской бригады Полковнику *Безаку*, имѣніе Корабъвицы, состоящее въ Мазовецкомъ Воеводствѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 5,000 зл. поль.

22) Командиру Волинскаго Уланскаго полка, Полковнику *фонъ-Лешерну* имѣніе Шадекъ, состоящее въ Калишскомъ Воеводствѣ, съ приписными къ оному фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 5,000 зл. поль.

(Окончаніе впрѣдъ.) (D. P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 17-го Января.

Письмо изъ Байонны отъ 11-го ч. с. м. содержитъ: „Г. Мендизабаль, желая поддержать дѣло Королевы, призналъ полезнымъ раздать на Испанскомъ и Бискайскомъ языкахъ печатныя воззванія, поощряя Карлистовъ къ побѣгу; обѣщая каждому дисертиру по 5 реаловъ жалованья въ день, и столько же пособія въ пользу его родителей. Но планъ сей былъ вовсе неудаченъ. Преданность Карлистовъ не поколебалась; напротивъ, побѣги уменьшаютъ ряды Королевы, а особливо отряда Англійскихъ охотниковъ. Письма изъ Витторіи отъ 7-го ч. с. м. сообщаютъ, что 17 Англійскихъ солдатъ конницы прибыло къ Карлистскому Генералу, который каждому изъ нихъ велѣлъ раздать по унціи золота.“

— *Gazette de France* содержитъ слѣдующее прошеніе 3-хъ Англичанъ къ *Донъ-Карлосу*, о коемъ также и журналъ *la Guyenne* упоминаетъ. „Пресвѣтлѣйшій Государь! Нижеподписавшіеся сержанты, принадлежащіе къ такъ называемому Англійскому легиону, прибыли изъ Англій служить Королеву Претендантку, своимъ именемъ и другихъ Англійскихъ подданныхъ, вмѣстѣ съ ними тотчасъ перешедшихъ въ службу В. К. Велич., представляютъ Вамъ съ глубочайшимъ почтеніемъ, что съ того времени, какъ оставили они ряды Претендантки, дабы служить на сторонѣ справедливости, оказали они возможные опыты храбрости въ защиту правъ В. К. Вел., въ чемъ свидѣтельствуютъ лестныя похвалы и награды, полученныя въ сраженіи, и рѣшились до послѣдняго дыханія оказывать таковую же храбрость, какъ и войска В. К. Велич. Однакожь осмѣливаются предложить В. К. Вел., что услуги ихъ были бы несравненно полезнѣе, еслибы удостоены были тѣмъ счастьемъ, чтобы ими командовалъ Офицеръ изъ ихъ народа и на ихъ языкѣ. Если Ваше Велич. изволиете на сіе согласиться, вскорѣ увидите самыя полезныя отъ сего послѣдствія. И потому нижеподписавшіеся испрашиваютъ В. К. Вел. повелѣть сформировать отдѣльный корпусъ, состоящій изъ всѣхъ Англичанъ, находящихся въ службѣ В. К. Вел. и отдать оный подъ начальство Офицера, который бы командовалъ на собственномъ ихъ языкѣ. (Подписано): В. Приндевелль, В. Буркъ, Джемсъ Нельсонъ.“

На основаніи сего прошенія, *Донъ-Карлосъ* желаетъ нынѣ составить отдѣльный иностранный легионъ, коего солдаты должны имѣть мундиръ и ружья, какіе имѣли до оставленія войска Королевы.

— *Journal des Débats* отъ 17-го ч. с. м. содержитъ весьма любопытную статью изъ Франкфурта. Сочинитель оной обращаетъ вниманіе на то, что между тѣмъ, какъ Австрія занимается нынѣ утверженіемъ своей силы въ Италіи, малыя Государства Германскаго Союза, состоятъ исключительно подъ вліяніемъ Прусскаго Королевства, которое учрежденіемъ таможеннаго Союза, дало дѣятельности Германцевъ другое направленіе и поддержаніемъ промышленности и торговли, отвратило ихъ отъ политическихъ прѣтній. Такъ на пр. въ Курфиршествѣ Гессенъ-Кассельскомъ, перестали уже толковать объ ответственности Министровъ; въ Баденскомъ Герцогствѣ о книгопечатаніи; въ Виртембергѣ и Баваріи о мирныхъ судахъ Германскаго Союза; но Кассель совершенно занято новою таможенною системою; Баденъ каналомъ изъ Келя въ Ульмъ, а Виртембергъ и Баварія чугунными дорогами.

киелникеле, поѣзжене в Войеводствѣ Августовскомъ, з належачемі до них фольварками, всіамі і іннемі ужитками і прызналежытосціамі, до высокосці чыстего рочного доходу зл. пол. 5,000.

20) Zostajacemu do szczegolnych poruczen przy Naczelniku Sztabu Glownego czynney Armii, Polkownikowi *Dokudowskiemu*, dobra Sokolupiany, polozone w Wojewodztwie Augustowskiem, z nalezaczemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynalezycosciami, do wysokosci czystego rocznego dochodu zl. pol. 5,000.

21) Naczelnikowi Sztabu Artylleryi czynney Armii Leib-Gwardyi 1-szey Artylleryyskiej brygady, Polkownikowi *Bezak*, dobra Korabiewice, polozone w Wojewodztwie Mazowieckiem, z nalezaczemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynalezycosciami, do wysokosci czystego rocznego dochodu zl. p. 5,000.

22) Dowodzcy polku Wolynskiego Ulanow, Polkownikowi *von Leszern*, dobra Szadek, polozone w Wojewodztwie Kaliskiem, z nalezaczemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynalezycosciami, do wysokosci czystego rocznego dochodu zl. p. 5,000.

(Dokończenie nastąpi.)

(D. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 17 Stycznia.

List z Bayonny pod dniem 11 b. m. wyraża: „Pan *Mendizabal*, chcąc poprzeć sprawę Królowey, wpadł na myśl, rozdania drukowanych odezw w języku hiszpańskim i hiszpańskim z wezwaniem Karolistów do zbiegowstwa; obiecał oraz każdemu zbiegowi 5 realów dziennego żołda, i tyleż wsparcia dla jego rodziców. lecz taktyka ta nie pomogła; wierność Karolistów nie dała się zachwiać. Owszem zbiegowstwo przerzedza szeregi woyska Królowey, a zwłaszcza korpusu najemników angielskich. Listy z Vitorii pod dniem 7 b. m. donoszą, iż 17 żołnierzy angielskich jazdy zgłosiło się do Jenerata Karolistowskiego, który każdemu z nich kazał wypłacić po uncyi złota, jako gratyfikacyą.“

— *Gazette de France* obejmuje następującą deputacyą 3-ch Anglików do *Don Carlosa*, zapewne też samę, o której dzienik *la Guyenne* wzmiankuje: „Najjaśniejszy Panie! Niżej podpisani sierżanci, należący do tak zwanego legionu angielskiego, przybyli z Anglii dla służenia Królowey przywłaszczycielce, imieniem swoim i innych poddanych angielskich, którzy wraz z nimi zaciągnęli się pod chorągwie W. K. Mości, przedstawiają W. K. Mości z najgłębszym uszanowaniem, iż od chwili, jak opuścili szeregi przywłaszczycielki dla służenia w sprawie prawości, okazali wszelkie, jakie mogli, dowody mężstwa w obronie praw W. K. Mości, co też świadczą zaszczytne wzmianki i nagrody, które na polu bitwy otrzymali, i że postanowili do ostatniego tehu okazywać taką waleczność, jak woyska W. K. Mości. Osmielają się atoli przełożyć W. K. Mości, iż usługi ich byłyby jeszcze nierównie użyteczniejsze, gdyby mieli szczęście, aby nimi dowodził oficer z ich narodu i w ich języku. Jeżeli W. K. Mość raczysz przychylić się do tej prośby, wkrótce nyrzysz najpomyślniejsze tego skutki. Niżej podpisani upraszają więc W. K. Mości najpokorniej o rozkaz utworzenia oddzielnego korpusu, złożonego ze woysk Anglików, służących pod chorągiewami W. K. Mości, i oddania go pod dowództwo oficera, któryby nim w języku krajowym mógł kommanderować. (podpisano) *W. Prindevell, W. Burk, James Nelson.*“

Na zasadzie tej petycyi, *Don Carlos* chce teraz utworzyć oddzielny legion cudzoziemski, którego żołnierze mają mieć mundur i broń, jakie mieli przed opuszczeniem woyska Królowey.

— *Journal des Débats* z dnia 17 b. m. zawiera nader ciekawy artykuł z Frankfortu. Autor onego zwraca uwagę na to, że teraz od czasu, jak Austrya zajęta jest utrwaleniem przewagi swojej we Włoszech, małe państwa Rzeszy Niemieckiej stoją pod wyłącznym wpływem Królestwa Pruskiego, które przez urządzenie związku celnego nadało im inny kierunek działalności Niemców, i przez wspieranie przemysłu i handlu, oderwało ich od sporów w przedmiocie polityki. Tak np. w Elektorstwie Hessen-Kassel nie ma już więcej mowy o odpowiedzialności Ministrów; w Wielkiem Xięctwie Badeńskim o druku; w Wirtembergu i Bawaryi o sądach pokoju Rzeszy Niemieckiej. Ale Kassel zajmuje się całkowicie nowym systemem celnym; Baden kanałem z Kehl do Ulm, a Wirtemberg i Bawaryja kolejami żelaznymi.

— Людвикъ *Dufresne St. Leonz*, умершій 11-го ч. с. м. былъ большимъ пріятелемъ Министра *Neckera*. Между многими его сочиненіями находится подъ заглавіемъ: *Etudes sur le crédit public*, и адрессъ къ Венскому конгрессу.

— На сихъ дняхъ мы были свидѣтелями весьма любопытной тяжбы. Известно, что Герцогъ *Карлъ Брауншвейгскій* лишился 1830 года своего Герцогства, и что, какъ Англійскій Король, такъ равно и нынѣшній Владѣтельный Герцогъ въ Брауншвейгѣ *Вильгельмъ*, объявили Герцога *Карла* лишеннымъ владѣнія, и наименовали ему попечителемъ Герцога *Кембриджскаго*. Дѣло состояло въ томъ, что помянутый актъ о признаніи его безвластнымъ не имѣлъ во Франціи обязательной силы. — Гражданскій Судъ первой инстанціи, согласился на желаніе Герцога *Карла*, и по занесенной Герцогомъ *Кембриджскимъ* апелляціи, дѣло поступило на разсмотрѣніе апелляціоннаго Суда. Аудіенція была весьма торжественна. Всѣ Судьи одѣты были въ красныя тоги. Предсѣдательствовалъ *Г. Миллеръ*. Герцогъ *Карлъ Брауншвейгскій* самъ защищалъ свое дѣло; и какъ онъ, читая письмо, которое писалъ къ Англійскому Королю, своему Дядѣ, разгорчился: то взялся защищать его *Г. Контъ*, требуя утвержденія приговора 1-й инстанціи, и вознагражденія понесенныхъ убытковъ до 500,000 франковъ. Герцогъ *Карлъ* домогался, чтобы Французская справедливость сдѣлалась судьей между нимъ и Англійскимъ Королемъ. *Г. Бerville*, первый Генераль-Прокуроръ, былъ того мнѣнія, что такъ какъ актъ признанія безвластности, есть политическимъ актомъ, изданнымъ политическими лицами противу другой политической особы и по политическимъ причинамъ, а потому и не можетъ подвергаться разсмотрѣнію судебной власти. Апелляціонный Судъ по долгомъ совѣщаніи утвердилъ приговоръ 1-й инстанціи, а потому не согласился на желаніе *Кембриджскаго* Герцога, но присудилъ его къ уплатѣ тяжёбныхъ издержекъ и къ вознагражденію на счетъ Герцогства Брауншвейгскаго.

— Изъ Лиссабона увѣдомляютъ, что когда Герцогъ *Палмелла* входилъ въ церковь, во время бракосочетанія *Донны-Маріи*, внезапно схватила его столь жестокая подагра, что онъ принужденъ былъ возвратиться домой, послѣ чего онъ опасно заболѣлъ.

— Князь *Таллейранъ* совершенно выздоровѣлъ.

25-го Января.

Слышно, что возобновлены переговоры съ Неаполитанскимъ Дворомъ, на счетъ бракосочетанія Герцога *Орлеанскаго*.

— Замѣчено, что національная Парижская гвардія значительно уменьшается. Во время происшествій 1830 года, всѣ съ жаромъ сѣвшили обязанности свои дотолъ, пока возобновляющіяся возмущенія угрожали опасностію; но теперь, какъ часъ отъ часу утверждается спокойствіе, законы и власти пользуются надлежащимъ уваженіемъ: каждый старается оставить службу, коей бремя къ перенесенію не такъ легко, какъ нѣкоторымъ кажется. Увѣряютъ, что уже около половины нынѣшнихъ членовъ національной гвардіи, исключилось изъ списковъ.

— Дабы имѣть понятіе, сколь большое любопытство возбуждаетъ дѣло *Фиски* въ жителяхъ Парижа, довольно упомянуть, что уже поступило 17,500 прошеній къ Великому Референдарію Палаты Перовъ, о выдачѣ билетовъ для входа.

— Адмиралъ *Маккау* поднялъ уже на кораблѣ *Юпитеръ* свой адмиральскій флагъ, онъ только ожидаетъ попутнаго вѣтра, чтобы въ сопровожденіи фрегата *Terpsichore* выйти изъ Брестскаго порта.

28-го Января.

Говорятъ, что Генераль *Алава* на пути изъ Бордо въ Парижъ, сломилъ себѣ ногу, опрокинувшись изъ экипажа, что и было причиною медленнаго его пріѣзда.

— *Г. Гюманъ*, перешелъ уже изъ дома Министерства Финансовъ.

— Между Лондономъ и Парижемъ будутъ учреждены телеграфы на счетъ общества Англійскихъ и Французскихъ купцовъ, для взаимнаго сообщенія биржевыхъ курсовъ въ положенные дни. Отъ берега до Бордо будетъ устроено оныхъ 9, а до Парижа 14. Известіе изъ одного мѣста въ другое будетъ доходить въ полтора часа.

— *Г. Гуанъ* предложилъ Палатѣ проектъ касательно уменьшенія 5 процентныхъ рентовъ. Министры симъ весьма не довольны, а особливо потому, что во многихъ большихъ городахъ намѣрены подать въ Палату прошеніе въ пользу сего финансоваго средства.

— *Bon Sens* пишетъ, что въ политическихъ собраніяхъ ожидали переменъ Кабинета, полагая, что къ

— *Ludwik Dufresne Saint Léon*, który umarł dnia 11 b. m., był wielkim przyjacielem Ministra *Neckera*. Zpomiedzy licznych dzieł jego, wyliczamy *Etudes sur le crédit public*, i adres do Kongressu Wiedeńskiego.

— Temi dniami byliśmy świadkami nader ciekawey sprawy. — Wiadomo, iż Xiążę *Karol Brunswicki* utracił roku 1830 Xięstwo swoje, i że tak Król Angielski, jako i terazniejszy Xiążę Panujący w Brunswiku, *Wilhelm*, ogłosił Xięcia *Karola* za bezwłasnowolnego, i mianował mu Kuratorem Xięcia *Cambridge*. Chodziło o to, aby powyższy akt uznania bezwłasnowolności nie miał mocy obowiązującej we Francyi. Trybunał Cywilny I-ey Instancyi przychylił się do żądania Xięcia *Karola*; a po założoney przez Xięcia *Cambridge* appellacyi, przyszła sprawa pod rozpoznanie sądu appellacyynego. Audyencya była nader uroczysta. Sędziowie przybrani byli wszyscy w czerwone togi. Prezydował Pan *Miller*. Xiążę *Karol Brunswicki* bronił sam sprawę swojej; lecz gdy unosił się, odczytując list, który pisał do Króla Angielskiego, wjął swego; przeto wyręczył go w obronie Pan *Comte*, żądając potwierdzenia wyroku I-ey Instancyi i wynagrodzenia strat, poniesionych w ilości 500,000 fran. Xiążę *Karol* domagał się, aby sprawiedliwość francuzka była sędzią pomiędzy nim, a Królem Angielskim. Pan *Berville*, pierwszy Prokurator Jeneralny, był zdania, że ponieważ akt uznania bezwłasnowolności jest aktem politycznym, wydanym przez osoby polityczne, przeciw innej osobie politycznej i z powodów politycznych, przeto nie może podpadać rozpoznanie sądu sędziowskiego. Sąd appellacyynny po długiej naradzie, potwierdził wyrok I-ey Instancyi, nie przychylił się zatem do żądania Xięcia *Cambridge*, ale skazał go na kosztą sprawy i na wynagrodzenie, które to ostatnie ma ponieść skarb Xięstwa Brunswickiego.

— Donoszą z Lisbony, że kiedy Xiążę *Palmella* wchodził do kościoła, aby bydz obecny przy ślubie *Donny-Maryi*, doznał nagle takiego bólu podagry, iż musiał wrócić do domu, i jest niebezpiecznie chory.

— Xiążę *Talleyrand* zupełnie wyzdrowiał. (D. P.)

Dnia 25.

Słychać, że wznowione zostały układy z dworem Neapolitańskim, względem małżeństwa Xięcia *Orleañskiego*.

— Uważają, że gwardya narodowa Paryzka zmniejszyła się znacznie. W pierwszych dniach wypadków 1830 roku, pośpieszali wszyscy z zapałem dla zapisania się w szeregi gwardyi, które obowiązki pełniono zawsze gorliwie, tak długo, jak z powodu wznowiających się zaburzeń groziło niebezpieczeństwo. Ale teraz, kiedy ustala się coraz więcej spokojność, prawa, a władze znajdując należne im uszanowanie, każdy stara się usunąć od obowiązku, którego ciężar nie jest tak łatwy do długiego dźwignania, jak nie jednemu wydawać się może. Zapewniają, że już blisko połowa dotychczasowych Członków gwardyi narodowej wymazała się z jej spisu.

— Żeby mieć wyobrażenie, jak wielką ciekawość obudza w Paryżanach sprawa *Fieschiego*, dosyć powiedzieć, że już 17,500 podań zrobiono do Wielkiego Reферендаря Izby Parów o bilety wniyscia.

— Admirał *Mackau* zatknął już swoją banderę admiralską na okręcie *Jupiter*; oczekuje on jedynie na wiatr pomyślny, aby na tymże okręcie i w towarzystwie fregaty *Terpsichore*, opuścić port Brestu.

Dnia 28.

Mówią, że Jenerał *Alava* w podróży swej z Bordeaux do Paryża, złamał nogę przez wywrócenie się pojazdu. Ta jest przyczyna opóźnionego przybycia jego.

— Pan *Humann* już się wyprowadził z pałacu Ministrów Skarbu.

— Między Londynem a Paryżem będą urządzone telegrafy kosztem prywatnego towarzystwa kupców angielskich i francuzkich, w celu udzielania sobie nawzajem kursów giełdowych w dni oznaczone. Od brzegu aż do Londynu będzie urządzonych 9, a do Paryża 14 stacyi. Wiadomość z jednego miejsca do drugiego, przybędzie w półtorej godziny.

— Deputowany *Gouin*, przełożył Izbie wniosek względem redukcji 5-procentowych rentów. Ministrowie są z tego bardzo niekontentni, zwłaszcza, że po wielu miastach znacznieszych, gotują się do podania Izbie prośb za tym środkiem finansowym.

— *Bon Sens* powiada, że w politycznych salonach przypuszczano zmianę Gabinetu. Do nowego składu li-

новому составу будутъ принадлежать Гг. *Дюпенъ, Пасси, Созетъ, Гюманъ и Виллеменъ*. Въ Палатѣ Депутатовъ даже бились объ закладъ, что нынѣшнее Министертво не удержится и мѣсяца.

— *Journal des Débats* подтверждаетъ отступленіе Христиносовъ въ Витторію, послѣдовавшее 17-го ч. въ коемъ едва не потеряли артиллеріи; уронъ ихъ составляетъ до 1,000 чел.. Въ Витторію привезено 60 раненыхъ.

— Сегодня вечеромъ *Фіески* и трехъ его соучастниковъ, переводятъ изъ Арестантской въ Люксембургскую темницу. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 26-го Января.

Увѣряють, что Король лично откроетъ засѣданіе Парламента. Тронная рѣчь будетъ предметомъ совѣщаній перваго собранія тайнаго Совѣта.

— Во время обѣда, даннаго въ Туанъ для *О'Коннелла*, онъ заклиналъ друзей своихъ, всеми силами поддерживать нынѣшнее Министертво: ибо въ противномъ случаѣ погибла бы Ирландія, еслибъ Торисы успѣли завладѣть кормиломъ правленія.

— По словамъ *Morning Chronicle* сдѣланъ уже первый шагъ къ торговымъ договорамъ съ Португалією; главнѣйшія его статьи, Лордъ *Госардъ-де-Вальденъ* предложилъ Португальскому Правительству, и сносятся въ семь дѣлъ съ Маркграфомъ *Луле*.

— На сегодняшней биржѣ опять говорили о денежномъ займѣ для *Донъ-Карлоса*, изъ коего 6 процентовъ или 240,000 фун. стер. будутъ тотчасъ уплачены, а остальное количество по вступленіи его въ Мадридъ.

29-го Января.

Вчера всѣ Министры имѣли совѣщаніе у Министра Иностранныхъ Дѣлъ. Одинъ только Лордъ *Русселъ* не присутствовалъ по болѣзни, отъ которой уже оправляется.

— Король призналъ Г-на *Пандіасъ-Ралли*, Греческимъ Консуломъ въ Лондонѣ.

— *Times* сообщая о путешествіи *О'Коннелла* въ столицу, называетъ его приближающею моровою язвою. (G. C.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 19-го Января.

Пароходъ *Лордъ Острововъ* третьяго дня прибылъ въ Остенде съ депешами для Герцога *Саксенъ-Кобургскаго*, здѣсь находящагося. Сей корабль совершилъ свое плаваніе изъ Лиссабона въ 13 дней. Будучи безъ Лоцмана онъ брошенъ былъ къ верху шлюзы и вѣрно бы потонулъ, если бы во время прилива не удалось ему убѣжать въ пристань.

— Нью-Йоркское Купечество здѣлало въ Европѣ значительный заказъ товаровъ и вещей въ замѣну истребленныхъ пожаромъ сего города. Между прочимъ заказано въ Бельгіи 7,000 ящиковъ окошечнаго стекла, коего заготовленіемъ занимаются наши заводы въ округѣ Шарлероа, чтобы сіе количество отправить въ первыхъ числахъ Февраля. (A.P.S.Z.)

27-го Января.

Вчера проѣзжалъ чрезъ Антверпенъ съ семействомъ своимъ и свитою Сиръ *Эду. С. Дисброве*, Англійскій Посланникъ, слѣдуя въ Гагу.

— Принцъ *Саксенъ-Кобургскій* велѣлъ одному знаменитому живописцу въ Гандавѣ, сдѣлать свой портретъ въ миниатурѣ и, украсивъ оный брилліантами, препроводилъ Королевѣ *Доннѣ-Маріи-да-Глоріа*. Оправу цѣнять въ 60,000 фр. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 6-го Января.

Здѣшняя Государственная газета пишетъ, что удаленіе Греческаго Патріарха, послѣдовало единственно по дряхлости его и по желанію самихъ Грековъ.

— Лордъ *Понсолби*, отправилъ двухъ курьеровъ съ депешами въ Белградъ.

— Агентъ Кнѣзя *Мишоша* при Портѣ, официально уведомилъ о возвращеніи онаго въ Сербію и встрѣчѣ сдѣланной ему тамошнимъ народомъ.

— Изъ Сереса и Салоники сообщаютъ, что несмотря на зимнее время свирѣпствуетъ тамъ моровая язва.

— На известную ноту Лорда *Понсолби* Диванъ будто бы отвѣчалъ, что хотя Турецкое Правительство признаетъ справедливость жалобъ Англій на *Межде-Али*; однакожь не прежде намѣрено дать рѣшительный отвѣтъ, пока Посоль (Лордъ *Понсолби*) не объявитъ ему видовъ своего Кабинета въ томъ случаѣ, еслибъ *Межде-Али* не уважилъ Султанскаго

чзъ тымъ способомъ, PP. *Dupin, Passy, Sauzet, Humann i Villemain*. W Izbie Deputowanych porobiono nawet zakłady, że terazniejsze Ministerium nie utrzyma się nawet miesiąc.

— *Jour. des Débats* potwierdza odwrót Krystynistów do Vittorii w dniu 17-tym; nastąpiły, w którym za ledwie artylleryi nie utracili. Strata ich ma wynosić do 1,000 ludzi. Do Vittorii przywieziono 60 ranionych.

— Dziś wieczoremъ przeprowadzają *Fieschiego* i jego trzech współników, z więzienia Conciergerie do więzienia w pałacu Luxemburskim. (G. C.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДЫЯ.

Лондын, дня 26 Стычня.

Запewniają, że Król sam osobiście zagaі posiedzenie Parlamentu. Mowa, którą odczyta z tronu, będzie przedmiotemъ naradъ pierwszego zebrania rady tajnej.

— Na obiedzie, danymъ w Tuam, dla *O'Connella*, zaklinałъ tenże przyjaciółъ swoich, ażeby wszelkimi siłami wspierali terazniejsze Ministerium, gdyż inaczej przepadłaby Irlandya, gdyby udało się Torrysomъ stér Rządu opanować.

— Według *Morning Chronicle*, uczyniono już pierwszy krokъ do układu handlowego z Portugalią; to jest: podałъ główne zasady tegoż, Lord *Howard de Walden*, Rządowi Portugalskiemu i porozumiewa się w tey mierze z Margr. *Loulé*.

— Na dzisiejszey giełdzie mówiono znówu o przyuściu do skutku pożyczki pieniężney dla *Don Carlosa*, z ktorey 6 prct. czyli 240,000 funt. szter. będą zaraz zapłacone, a reszta po wkroczeniu jego do Madrytu.

Дня 29.

Дня wczorayszego naradzali się wszyscy Ministrowie u Ministra interessów zagranicznych. Jeden tylko Lord *Russel* byłъ nieobecny dla słabości, z ktorey jużъ przychodzi do siebie.

— Królъ uznałъ Pana *Pandias Ralli* w charakterze Konsula Greckiego w Londynie.

— *Times* donosząc o podróży *O'Connella* do stolicy, nazywa go zbliżającemъ się powietrzemъ morowemъ. (G. C.)

ВЕЛГІА.

Брукселла, 19 Стычня.

Пароходъ *Лордъ Уесп* wczorazъ przybyłъ do Ostendy z depeszami do Xięcia *Sasko-Koburgskiego*, tu znajdującego się. Okrętъ ten dopełniłъ swoją żeglugę z Lisbony w dniu 13. Nie mającъ Лоцмана, rzucony byłъ do góry szluzы, i zapewnaby potonąłъ, jeśliбы podczas wezbrania nie zaszedłъ прędkо do przystani.

— Kupcy w Nowym-Yorku, uczynili w Europie znaczne zamówienie towarów i rzeczy w zamianъ zniszczonychъ przezъ pożarъ tego miasta. Między innymi zamówiono w Belgii 7,000 pakówъ szkła do okien, przygotowanie ktorego zajmują się nasza fabryki w okręgu Charleroi, ażeby ilośćъ tę wystać w pierwszychъ dniachъ Lutego. (A.P.S.Z.)

Дня 27.

Wczorazъ przejeżdżałъ przezъ Antwerpią z rodziną i orszakiemъ swoimъ, Sir *Edw. C. Disbrowe* Posełъ Angielski, udającъ się do Hagi.

— Xiążę *Sasko-Koburgski* kazałъ pewnemu znakomitemu malarzowi w Gandawie, robić swój wizerunekъ w miniaturze, który oprawny w brylanty posłałъ Królowey *Donnie Maryi da Gloria*. Wartośćъ tey oprawy szacują 60,000 frankówъ. (G. C.)

ТУРСҪА.

Константынополь, дня 6 Стычня.

Tuteysza gazeta rządowa wyraża, że usunięcie Patriarchy greckiego, nastąpiło jedynie ze względu на zgrzybiały wiekъ jego i stosownie do życzenia samychъ Grekówъ.

— Lordъ *Ponsonby* wysłałъ dwóchъ курьеровъ z depeszami do Białogrodu.

— Agentъ Xięcia *Miłosza* przy Portcie doniósłъ urzędownie o powrocie jego do Serbii i o przyjęciu, jakiego doznałъ ze strony ludu swego.

— Z Seres i Saloniki donoszą, że zaraza morowa mimo nastania zimney pory zrzędza там, wielkie spustoszenia.

— Na wiadomą нотę Лорда *Ponsonby* odpowiedzieć miałъ Dywanъ, że lubo Rządъ Турецки uznaje słusznoscъ zażalenъ Anglii przeciwъ *Mehmedowi Alemu*, nie życzy sobie jednakъ udzielaćъ категорычney odpowiedzi pierwey, niżъ Ambassadorъ (Lordъ *Ponsonby*) objawi mu widoki swego gabinetu на przypadekъ, gdyby *Mehmed-Ali* byłъ posłusznymъ firmanowi Султана. На то od-

фирмана. На сіе Лордъ *Понсонби* отвѣтствовалъ, что такъ какъ вопросъ *Рейс-Эффенди* (Министра Иностранныхъ Дѣлъ) весьма важенъ и опредѣлительнъ, то испрашиваетъ 4 дня на размышленіе. На пятой день Посоль подалъ ноту въ томъ смыслѣ, что онъ надѣется, что Вице-Король, вѣрный своимъ обязанностямъ какъ Васаль, будетъ повиноваться всякому Султанскому фирману; но еслибы онъ не соответствовалъ ожиданіямъ Британскаго Правительства, тогда честь и дѣло Англій, не допустить равнодушно перенести такого оскорбленія. Впрочемъ Порты можетъ быть увѣрена, что Британское Правительство не приметъ никакой рѣшительной мѣры, безъ предварительнаго съ оною сношенія. Диванъ объясненіе сіе, признавъ достаточнымъ, постановилъ отписать требуемый фирманъ къ *Между-Али*.

— Курьеръ, отправленный изъ Багдада, доставилъ сюда извѣстіе, что *Ибрагимъ-Паша*, безъ всякой причины, завладѣлъ Городомъ Дайромъ при Евфратѣ, и немедленно укрѣпилъ. Городъ сей принадлежитъ къ Багдадскому Пашалыку. Арабское племя Анасовъ, сдало ему городъ Анагъ, также принадлежащій къ Багдадскому Пашалыку, изъ чего можно заключать, что ожидаемая съ нѣкотораго времени буря, начнется въ тамошнихъ окрестностяхъ и средоточіемъ оной будетъ Багдадъ, на которой *Ибрагимъ-Паша* обратилъ особенное вниманіе.

— Сюда прибылъ изъ Персіи курьеръ, привезшій депеши отъ Г. *Элиса* и письма отъ разныхъ другихъ особъ; самыя послѣднія изъ Тегерана отъ 5-го Декабря. Въ нихъ сообщено, что новый Шахъ Персидскій, есть молодой, слабago ума, и недоверчивый человекъ, которому кажется, что Англія намѣрена присоединить его Монархію къ своимъ Индійскимъ владѣніямъ, и потому почитаетъ сближеніе ея съ нимъ коварнымъ и опаснымъ. Главнѣйшимъ его Советникомъ есть нѣкто *Гадди Мирза Асасси*, который не имѣя при дворѣ никакого должностнаго значенія, простираетъ неограниченное почти вліяніе на своего властелина. Сиръ Джонъ *Кампбелъ* отправился уже изъ Тегерана, и на возвратъ своемъ въ Англію проѣзжалъ чрезъ Тавръ. Шахъ обходился съ нимъ презрительно, что тѣмъ болѣе обнаруживаетъ неблагодарность, что Г. *Кампбелъ*, лично ему дѣлалъ важныя услуги.

— Отношенія Порты къ Египетскому Вице-Королю, приняли на послѣдокъ въ дипломатическомъ отношеніи такой оборотъ, какой можно уже было предвидѣть за 6 предъ симъ мѣсяцевъ. Англія, которой не надлежало бы устраниваться отъ Порты, возвращается на послѣдокъ на ту точку на Востокъ, которая можетъ быть единственною, дабы выйти на путь, ведущій къ поддержанію Оттоманской Монархіи. Договоры Лорда *Понсонби*, на счетъ Сиріи, служатъ тому доказательствомъ: ибо посредствомъ оныхъ *Между-Али*, съ коимъ уже нѣсколько лѣтъ переговаривались, какъ съ удѣльнымъ владѣтелемъ, опять возвратится на свойственную ему степенъ, т. е. на степенъ перваго подданаго Порты.

— Султанскій фирманъ, изданный по желанію Англій и предлагающій *Между-Али*, дабы онъ уменьшилъ подати, какъ онъ существовали во время Турецкаго Правленія, произвелибы то, что Вице-Король Египетскій лишился доходовъ отъ монополій, не имѣлъ бы способа на содержаніе значительной своей сухопутной и морской силы. По сему нельзя ожидать, чтобы *Между-Али*, спокойно допустилъ лишиться себя столь значительныхъ доходовъ; а если не захочетъ повиноваться фирману Султана: то сей долженъ будетъ съ помощію своихъ союзниковъ, принудить его къ послушанію.

Ясы, 15-го Января.

Увѣряютъ, что съ наступающею весною придутъ въ Молдавію изъ Южной Германіи договоренные Княземъ *Гикою* Нѣмецкіе колонисты, коимъ будетъ отведена земля для хлѣбопашества. Путевыя издержки будутъ имъ возвращены изъ Государственной казны. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Diario объявляетъ изъ Рима отъ 7-го Января, что нынѣшняя зима самая холодная, какую только въ Римѣ помнятъ. 4-го сего м. въ *Collegio Romano* было не менѣе 6 градусовъ Реомюра ниже 0. Вся маленькія протоки вокругъ города замерзли. Въ 1808 году въ самую холодную въ семь столѣтій зиму было только 5 градусовъ ниже 0. Изъ всѣхъ странъ Италіи доходятъ подобныя извѣстія; вездѣ выпало много снѣгу, хотя онъ въ самомъ городѣ непримѣтенъ. Сегодня погода нѣсколько умѣреннѣе, и полагаютъ, что скоро возвратится обыкновенная Римская зима. (A.P.S.Z.)

повѣдѣлъ Лордъ *Ponsonby*, że ponieważ zapytanie *Reis-Efendego* (Ministra spraw zagranicznych) jest bardzo ważne i stanowcze, przeto uprasza o 4 dni do namystu. Piątego dnia podał Ambasador notę tej treści, że ma nadzieję, iż Vice-Król, wierny obowiązkom swoim jako wazal, jakimkolwiek firmanowi Sułtana posłusznym będzie; gdyby jednak oczekiwaniom Rządu Angielskiego nie dozwolą przyjęc spokojnie takowej obrazy. Jednakże Porta może być zapewn oną, że Rząd Angielski żadnego stanowczego nie uczyni kroku, bez poprzedniego porozumienia się z Portą. Dywan uznał takowe oświadczenie za dostateczne i postanowił firman żądany wydać do *Mehmeda-Alego*.

— Гонiec wystany z Bagdadu przywiozł tu wiadomość, że *Ibrahim Pasza*, bez żadney pozorney przyczyny, opanował miasto Dair nad Eufratem, które natchmiast obwarował. To miasto należy do paszaliку Bagdadkiego. Arabskie pokolenie Anasów, wydało mu miasto Annah, również do wspomnianego paszaliку należące, co wszystko każe się domyślać, że spodziewana od pewnego czasu burza, zjawi się w tamtych okolicach, a jej punktem środkowym będzie Bagdad, na który *Ibrahim Pasza* szczególniej ma zwrócone oko.

— Nadbiegł tu Tatar z Persyi, który przywiozł depesze od Pana *Ellis* i listy różnych innych osób; najpóźniejsze są datowane z Teheranu dnia 5-go Grudnia. Dowiadujemy się z nich, że nowy Szach Perski, jest to młody, słabego umysłu i niedowierzający człowiek, któremu zdaje się, że Anglia ma zamiar przyłączyć kraj jego do swoich posiadłości Indyjskich, i dla tego upatruje w niej zdradliwe i niebezpieczne dla siebie przybliżenie. Głównym jego doradcą jest niejaki *Hadny, Mirza Agassy*, który nieposiadając przy Dworze żadnego urzędowego znaczenia, prawie nieograniczony wpływ na władcę swego wywiera. Sir John *Campbell* wyjechał z Teheranu i przejeżdżał już w powrocie swym do Anglii przez Tabris. Szach obchodził się z nim pogardliwie, co tѣm większą oznacza niewdzięczność, że Pan *Campbell*, czynił mu osobiście bardzo wielkie przysługi.

— Stounki Porty z Vice-Królem Egiptu przybrały nareszcie pod względem dyplomatycznym taki obrót, jaki już ad 6-ciu miesięcy można było przewidywać. Anglia, której nie wypadało oddalać się od Porty wraca nareszcie do tego punktu na Wschodzie, który jest może jedyny, aby z niego natrafić na drogę, prowadzącą do utrzymania Państwa Otomańskiego. Układy Lorda *Ponsonby* względem Sircyi, są tego dowodem: bo przez nie powróci znowu *Mehmed Ali*, z którym już od lat kilku układano się, jak gdyby z udziałnym Monarchą do właściwego sobie rzędu, to jest: jako pierwszy poddany Porty.

— Firman Sułtana, wydany na żądanie Anglii, a polecający *Atemu*, ażeby zniżył podatki do ilości, jaką pod Rządem Turckim wynosiły, sprawiły ten skutek, że Vice-Król Egiptu, utracając dochody ze swego monopolium, nie miałby funduszu na utrzymanie znaczney swej lądowej i morskiej potęgi. Z tego to względu nie można przypuścić, żeby *Ali* dał się spokojnie pozbaczyć tak znacznych dochodów, a jeżeli nie będzie chciał być posłusznym firmanowi Sułtana, ten, za pomocą sprzymierzeńców swoich, będzie musiał zagnieć go do posłuszeństwa.

Jassy, 15 Stycznia.

Zapewniają, że z nadchodzącą wiosną przybędą do Multan, zamówieni przez Xięcia *Ghikę* osadnicy niemieccy, a mianowicie z Niemiec południowych, którym będą wyznaczone grunta do uprawy. Koszta podróży wynagrodzi im skarb publiczny. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Diario pod 7 Stycznia donosi z Rzymu, że terazniejsza zima najostrzejsza, jaką tylko pamiętać tu mogą. Dnia 4 t. m. w *Collegio Romano*, mróz dochodził do 6 stopni Reaumura niżej 0. Wszystkie mniejsze strumyki naokoło miasta zamarły. W roku 1808 w najzimniejszej w tym wieku zimie, było tylko 5 stopni niżej 0. Ze wszystkich krain Włoch, dochodzą podobne wiadomości; wszędzie wypadło wiele sniegu, chociaż w tѣm mieście nie tak widoczny. Dziś powietrze cokolwiek umiarkowańsze, i tak rozumieją, że wkrótce powróci zwyczajna Rzymska zima. (A.P.S.Z.)

НАСТАВЛЕНІЕ

О ЗАВЕДЕНІИ У КАЗЕННЫХЪ ПОСЕЛЯНЪ ЧЕТВЕРТАГО ИЛИ ОВОЩНАГО ПОЛЯ.

(Окончаніе.)

Также ясно, что если не будутъ пускаться скома на четвертое поле, то каждый хозяинъ на своемъ участкѣ можетъ избирать севооборотъ, какой захочетъ, не забывая о томъ, что дѣлающъ его соебды; при трехпольномъ же хозяйствѣ сіе не возможно.

Чтобы показать, какая польза послѣдуетъ отъ овощнаго поля, можно привести въ примѣръ семейство, получившее подъ оное только двѣ десятины. Если изъ нихъ ежегодно засѣваш полдесятины каршофелемъ и полторы десятины Тимофеевой травой, то получиши каршофеля отъ 25 до 40 четвертей, кои замѣняютъ отъ 6 до 10 четвертей ржи, и до 150 пудовъ и болѣе сѣна.

Если имѣшь въ чепырехъ клинахъ по десятинамъ каршофеля и по полдесятинамъ ячменя и журавлиного горошка, то получиши отъ 50 до 80 четвертей каршофеля и сверхъ того яровое и сѣно изъ горошка.

Въ вышеозначенныхъ примѣрахъ севооборотовъ, для красности, почти не упоминается, ни объ озимой пшеницѣ, ни о разныхъ яровыхъ произрастѣніяхъ, какъ то о яровой пшеницѣ, горохѣ, чечевицѣ, полбѣ, просѣ, капустѣ, рѣпѣ, свекловичѣ и многихъ кормовыхъ травахъ; но имѣшь никакого затрудненія сѣять ихъ въ тѣ годы, въ которые назначенъ посѣвъ другаго озимаго, яроваго или травянаго произрастѣнія, лишь бы почва земли и климатъ тому способствовали. Конопля и шабакъ могутъ входить въ севооборотъ только при весьма сухой землѣ; другія же сорговыя растѣнія удобнѣе разводитъ особо, сколько съ нужною перемѣною земли.

Само по себѣ разумѣется и всѣмъ извѣстно, что всегда надлежитъ употреблять для посѣвовъ хорошія сѣмена; для получения же хлѣбныхъ сѣменъ добраго качества надобно вообще обмѣнивать почаще сѣмена, доставляемая собственными полями на сѣмена изъ другихъ не слишкомъ близкихъ селеній, покуда по сподручно.

Первоначальное приобрѣтеніе нѣкоторыхъ сѣменъ, на примѣръ: клевера, Тимофеевой травы, затруднительно для крестьянина, такъ какъ онъ не имѣетъ средствъ выписывать ихъ изъ отдаленныхъ мѣстъ; но къ мѣрѣ сей не всегда прибѣгать нужно; ибо сѣмена сіи можно доставать и отъ помѣщиковъ, у коихъ они уже сдѣлались не рѣдкими, или покупать въ большихъ городахъ чрезъ людей, которые шуда ходятъ для работъ. Впрочемъ если бы кто изъ казенныхъ крестьянъ обратился съ просьбою въ Казенную Палату о снабженіи его упомянутыми сѣменами, то она обязана будетъ приложить стараніе о доставленіи просишело нѣкотораго ихъ количества, которое во всякомъ случаѣ, на первый разъ, не должно быть большое, ибо стоить только начать, а въ послѣдствіи можно увеличитъ количество сѣменъ отъ своихъ посѣвовъ.

Унавоживаніе полей при чепырехлѣбномъ севооборотѣ по нуждѣ можно производить и одинъ разъ во всѣ чепыре года, особливо сначала, когда скома еще не умножилась, унавоживаніе надлежитъ одинъ разъ послѣдовать а другой разъ слабѣе. При пяти и шестилѣтнихъ севооборотахъ нужно въ теченіи оныхъ унавоживать поля два раза, хотя бы сначала и не сильно. Когда земли новыя и изрядныя, то въ первые годы можно обойтись и безъ удобренія ихъ навозомъ.

Въ южныхъ мѣстахъ, гдѣ спавовится уже мало земли и она начала выпахиваться, но еще не заведено порядочнаго трехпольнаго хозяйства и завести оное трудно, овощное поле чрезвычайно будетъ полезно умноженіемъ количества пищи и корма, особенно въ неурожайныя годы, въ которые, при умтrenomъ унавоживаніи шаковаго поля, можно весьма надѣяться на урожай посѣянныхъ на немъ произрастѣній: но надобно избирать его ближе къ селеніямъ.

Кто имѣетъ отдѣльный хуторъ, тому не трудно завести сперва овощное поле, а потомъ и общее многопольное хозяйство.

Въ степяхъ, на перелогихъ весьма хорошо, какъ и дѣлается уже въ разныхъ мѣстахъ, избирать особые участки для посѣвовъ Тимофеевой травы, осматривая оныя послѣ чепырехъ или пяти лѣтъ подъ пашьбицею; но шамъ, гдѣ скома ходитъ безъ пашуха, участки сіи должны быть огорожены, что для крестьянина иногда трудно. Также можно сѣять Тимофееву траву съ особою выгодною на дугахъ, не слишкомъ дуриую почву имѣющихъ, но по ихъ сухости дающихъ мало травы.

Симъ окончивается наставленіе, и за тѣмъ осматривается дасть добрымъ крестьянамъ совѣтъ подумать хорошенько о четвертомъ или овощномъ полѣ. Заведеніе его сначала имъ можетъ показаться труднымъ; но если будутъ читать и перечитывать сіе наставленіе и содержащіяся въ немъ правила исполнять, то неминуемо достигнутъ важнаго улучшенія своего состоянія. Впрочемъ само по себѣ разумѣется, что это совершенно зависитъ отъ доброй ихъ воли, безъ всякаго принужденія.

Вѣрно Директоръ Карпѣевъ.

Съ подлиннымъ свѣрталъ, Начальникъ Отдѣленія

Ст. Петербургъ

18 Октября 1835.

А. Бороздинъ.

ИНСТРУКЦІЯ

DO ZAPROWADZENIA U WŁOSCІAN SKARBOWYCH CZWARTEGO CZYLI WARZYWNEGO POLA.

(Dokonczenie.)

Jasno także, iż jeżeli nie będzie puszczone bydło na czwarte pole, wtedy każdy gospodarz na swoim gruncie może obierać taką kolej zasiewow, jaką zechce, nie troszcząc się o to, co robią jego sąsiedzi; w tróypolnym zaś gospodarstwie to jest niepodobnem.

A żeby okazać, jaki pożytek wyniknie z pola warzywnego, można przytoczyć za przykład familią, która otrzymała na to tylko dwie dziesięciny; jeżeliby z nich corok zasiewać pół dziesięciny kartoflą i pół tory dziesięciny brzanką łąkową, wtedy otrzyma się kartofli 25 do 40 czetwierti, które zastępują 6 do 10-ciu czetwierti żyta, i do 150, a nawet i więcey, pudow siana.

Mając w czterech klinach po dziesięcinie kartofli i po pół dziesięciny jęczmienia i wyki, otrzyma się od 50 do 80-ciu czetwierti kartofli i nadto jarzyny i siana z wyki.

W przykładach, wyżej przytoczonych kolei zasiewow, dla krótkości, prawie nie ma wzmianki, ani o pszenicy ozimey, ani o różnych innych roślinach, jakoto: o pszenicy jarey, grochu, soczewicy, orkiszu, prosie, kapuście, rzepie, burakach, i wielu trawach karmowych; lecz nie ma żadney trudności do zasiewania ich w tych latach, w których przeznaczony jest zasiew inney oziminy, jarzyny lub trawney rośliny, byleby tylko grunt i klimat był temu odpowiedni. Konopie i tytuń mogą należeć do kolei zasiewow, tylko kiedy ziemia jest bardzo tłusta; inne zaś handlowe rośliny lepiej siać osobno, z potrzebną tylko przemianą ziemi.

Samo z siebie wypada i wszystkim jest wiadomo, że na zasiew zawsze potrzeba używać dobrego nasienia; dla otrzymania zaś zbożowych nasion dobrego gatunku potrzeba w ogólności często zamieniać nasienie, otrzymywane z pół własnych, na nasiona z innych, nie nadto bliskich wiosek, ile to jest zręcznem.

Początkowe nabycie niektórych nasion, np. koniczyzny, brzanki łąkowej, trudne jest dla włościanina, dla tego, że on nie ma środków zapisywać je z miysc dalekich; ale do środka tego nie zawsze uciekać się potrzeba: bo nasion tych dostać można i u obywateli, u których już one zrobiły się nie rzadkimi, albo kupować w wielkich miastach przez ludzi, którzy tam chodzą na robotę; wreszcie, jeżeliby kto z włościan skarbowych udał się z prośbą do Izby Skarbowey o opatrzenie go temi nasionami, wtedy Izba obowiązana będzie dołożyć starania o udzielenie proszącym niejakiy ich ilości, która w każdym razie nie powinna być wielką; bo zacząć tylko potrzeba, a w późniejszym czasie powiększyć można ilość nasienia z własnych zasiewow.

Nawożenie pól w czteroletniej kolei zasiewow, w niedostatku, można robić ją tylko raz nawet przez wszystkie cztery lata, особливо z początku, kiedy się bydło jeszcze nie pomnożyło, nawozić potrzeba raz obficiey, a drugi raz mniej. W pięcioletnich i sześcioletnich kolejach zasiewow, potrzeba w biegu ich nawozić pole dwa razy, chociażby z początku i nie obficie. Kiedy grunta są nowe i wyborne, wówczas, w pierwszych latach można się obejść i bez ulepszenia nawozem.

W miyscach południowych, gdzie mało już bydź zaczyna ziemi, zaczęła się już wysilać, ale nie ma jeszcze zaprowadzonego tróypolowego gospodarstwa i zaprowadzić je trudno, pole warzywno nadzwyczaj będzie korzystnem, przez pomnożenie ilości pożywienia i karmu, особливо w latach nieurodzaju, w których, przy umiarkowanym nawozie takiego pola, można bardzo mieć nadzieję urodzaju zasiewanych na niem roślin; ale potrzeba je obierać bliżej wiosek.

Kto ma oddzielny chutor, nie trudno temu zaprowadzić naprzód warzywno pole, a potem i ogólne wielopolne gospodarstwo.

W stepach, na odłogach, bardzo dobrze jest, jak się już i robi po różnych miyscach, wybierać osobne obręby na zasiew brzanki łąkowej, zostawiając je po czterech lub pięciu latach na pastwisko; ale tam, gdzie bydło chodzi bez pastwiska, obręby te powinny być ogrodzone, co dla włościanina niekiedy trudno. Można także siać brzankę łąkową z wielkim pożytkiem na łąkach, nie zbyt złą ziemię mających, ale dla samey suchości mało dających trawy.

Na tém kończy się instrukcyja, i pozostaje dać dobrym włościanom radę, a żeby dobrze pomysłili o czwartem czyli warzywnem polu. Zaprowadzenie jego początkowie może się im wydać trudnem; ale jeżeli będą czytać i odczytywać tę instrukcyję i zawarte w niej prawa wypełniać, wówczas nie zawodnie dōyda do wyższego ulepszenia swego stanu. Zresztą samo z siebie wypada, że to wypełnić zależy od ich dobrej woli, bez żadnego przymusu.

Zgodno: Dyrektor Karniejew.

Za autentykiem zgodził: Naczelnik Oddziału

St. Petersburg

18 Października 1835.

A. Borozdin.

